

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО
ТА ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки	<u>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</u> (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	<u>08 «Право»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>081 «Право»</u> (код і найменування спеціальності)
освітньо-професійної програми	<u>«Право»</u> (назва освітньо-професійної програми)
тип дисципліни	<u>обов'язкова дисципліна професійної підготовки</u>

2023 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

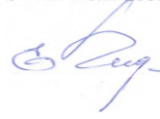
Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою теорії та історії держави і права
протокол № 1

від «30» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Євген ГІДА

Укладач: *Олійник Світлана Миколаївна*, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Предумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Міжнародне приватне право та захист прав людини»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями з теорії держави і права, логіки, юридичної аргументації та філософії права; основами конституційного права та цивільного права, фундаментальними засадами міжнародного публічного права щодо суб'єктів, міжнародних договорів і взаємодії міжнародного права з національним, базовими знаннями з цивільного процесу в частині підсудності та виконання рішень, інформаційними технологіями: вміння працювати з міжнародними правовими базами даних, реєстрами та рішеннями, навичками аналітичної роботи, а також основами загальної та професійної етики, гуманізму, поваги до культурного різноманіття й академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Міжнародне приватне право та захист прав людини»* є система правових принципів, внутрішньодержавних і міжнародних норм, що регулюють приватні правовідносини, ускладнені іноземним елементом (цивільні, трудові, комерційні відносини між фізичними та юридичними особами), методи вирішення колізій законів, а також сукупність міжнародних і національних правових механізмів, інституцій і стандартів, спрямованих на забезпечення, повагу й захист фундаментальних прав і свобод людини.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150** годин (5 кредитів ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Міжнародне приватне право та захист прав людини»* є освоєння здобувачами поняття, предмету, методів, джерел, суб'єктів та спеціальних інститутів й підгалузей міжнародного права, а саме міжнародне зобов'язальне право, міжнародне речове право, міжнародне право інтелектуальної власності, міжнародне делікатне право, міжнародне сімейне право, міжнародне спадкове право, міжнародні перевезення, трудові відносини в міжнародному приватному праві, міжнародні фінансові відносини, міжнародні розрахунково-кредитні відносини, міжнародний цивільний процес, міжнародний комерційний арбітраж. Оволодіння здобувачами знань з основних стандартів та механізмів міжнародної системи захисту прав людини, інституційних та конвенційних механізмів захисту прав людини в світі, захисту прав людини в системі Ради Європи на основі Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

Основними завданнями навчальної дисципліни *«Міжнародне приватне право та захист прав людини»* є формування у здобувачів вищої освіти комплексної системи теоретичних знань щодо колізійного та матеріально-правового методів регулювання приватних відносин з іноземним елементом, а також розвиток практичних навичок, необхідних для визначення юрисдикції та застосовного права у транскордонних спорах, укладання й супроводження міжнародних комерційних контрактів, ефективного застосування уніфікованих міжнародних стандартів захисту прав і свобод особи, представництва інтересів суб'єктів приватного права в іноземних і міжнародних судових інституціях і правового забезпечення захисту прав людини та іноземних інвесторів у глобалізованому правовому просторі.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Міжнародне приватне право та захист прав людини» забезпечує набуття:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Поняття та сутність міжнародного приватного права	12	2	4			6	14	1	1			12
Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 4. Право власності у міжнародному приватному праві	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 5. Право на повагу сімейного життя у міжнародному приватному праві	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 6. Право на спадщину в міжнародному приватному праві	18	4	6			8	17	1	2			14
Тема 7. Право на гідні умови праці в міжнародному приватному праві	18	4	6			8	17	1	2			14
Тема 8. Право на інтелектуальну власність у міжнародному приватному праві	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 10. Практика ЄСПЛ у міжнародному приватному праві	14	2	4			8	15	1	2			12
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Предмет, метод, система, джерела міжнародного приватного права. Норми міжнародного приватного права. Застосування колізійних норм. Застосування іноземного права. Уніфікація і гармонізація норм в міжнародному приватному праві. Суб'єкти міжнародного приватного права. Право власності в міжнародному приватному праві. Правочин в міжнародному приватному праві. Зобов'язання з заподіяння шкоди у міжнародному приватному праві. Спадкове та сімейне право. Правове регулювання трудових правовідносин з іноземним елементом. Міжнародний цивільний та арбітражний процес. Міжнародне співробітництво в сфері нотаріату. Правові підходи до розуміння прав людини. Формування універсальної системи захисту прав людини. Загальна декларація прав людини. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Захист прав людини в рамках Ради Європи. Захист прав людини в рамках ЄС. Захист прав людини в рамках Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Захист прав людини в рамках організації американських держав. Захист прав людини в рамках арабських держав. Захист прав людини в рамках Африканського Союзу. Захист прав людини в рамках Асоціації держав Південно-Східної Азії. Діяльність правозахисних міжнародних неурядових організацій. Міжнародно-правове регулювання дотримання прав людини в правоохоронній діяльності. Міжнародний захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів. Міжнародний захист прав уразливих груп населення.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття та сутність міжнародного приватного права	2	1
2	Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	2	1
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	2	1
4	Тема 4. Право власності у міжнародному приватному праві	2	1
5	Тема 5. Право на повагу сімейного життя у міжнародному приватному праві	2	1
6	Тема 6. Право на спадщину в міжнародному приватному праві	4	1
7	Тема 7. Право на гідні умови праці в міжнародному приватному праві	4	1
8	Тема 8. Право на інтелектуальну власність у міжнародному приватному праві	4	1
9	Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж	4	1
10	Тема 10. Практика ЄСПЛ у міжнародному приватному праві	2	1
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття та сутність міжнародного приватного права	4	1
2	Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	4	1
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	4	1
4	Тема 4. Право власності у міжнародному приватному праві	4	1
5	Тема 5. Право на повагу сімейного життя у міжнародному приватному праві	4	2
6	Тема 6. Право на спадщину в міжнародному приватному праві	6	2
7	Тема 7. Право на гідні умови праці в міжнародному приватному праві	6	2
8	Тема 8. Право на інтелектуальну власність у міжнародному приватному праві	4	2
9	Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж	4	2
10	Тема 10. Практика ЄСПЛ у міжнародному приватному праві	4	2
Усього годин		44	10

8. План семінарських занять

Тема 1. Поняття та сутність міжнародного приватного права

Мета: засвоєння знань про предмет, методи та систему міжнародного приватного права як комплексної галузі, науки та дисципліни, а також його зв'язок із захистом прав людини.

Питання для обговорення:

1. Як визначаються предмет, метод, система, джерела міжнародного приватного права та яке їхнє значення для захисту прав людини?
2. Яку специфіку мають норми міжнародного приватного права, їхня класифікація та матеріально-правова чи колізійна природа?
3. Як саме у сучасному світі здійснюються уніфікація і гармонізація норм в міжнародному приватному праві та яка роль відведена в цьому процесі міжнародним інституціям?
4. Які існують базові правові підходи до розуміння прав людини та як вони відображаються на розвитку інститутів міжнародного приватного права?
5. Як історично відбувалося формування універсальної системи захисту прав людини та її узгодження з національними правовими системами?
6. Яку роль відіграє діяльність правозахисних міжнародних неурядових організацій у моніторингу дотримання прав людини суб'єктами транскордонних відносин?

Тема 2. Джерела міжнародного приватного права

Мета: оволодіння знаннями про систему джерел міжнародного приватного права, їх класифікацію, специфіку колізійних норм та механізми правозастосування.

Питання для обговорення:

1. Які особливості має застосування колізійних норм в умовах дуалізму джерел міжнародного приватного права?
2. Які матеріальні та процесуальні труднощі виникають під час реалізації процедури, що визначає застосування іноземного права національними судами?

3. Яке нормативне значення для системи джерел мають Загальна декларація прав людини та її фундаментальні правові принципи?

4. Як норми національного колізійного регулювання взаємодіють із положеннями, що містить Міжнародний пакт про громадянські і політичні права?

5. Як реалізується захист економічних інтересів суб'єктів через Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права?

6. Як тлумачиться застереження про міжнародний публічний порядок крізь призму універсальних міжнародних актів про права людини?

Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права

Мета: формування знань про правовий статус, цивільну правоздатність та дієздатність фізичних і юридичних осіб, а також держав як суб'єктів міжнародних приватних правовідносин.

Питання для обговорення:

1. Як саме визначається правосуб'єктність та правовий статус, які мають суб'єкти міжнародного приватного права (фізичні та юридичні особи) за кордоном?

2. Які специфічні риси притаманні державі та її майну як особливим суб'єктам міжнародного приватного права в контексті інституту юрисдикційного імунітету?

3. Як на міжнародному рівні забезпечується міжнародний захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання щодо іноземних громадян?

4. Як здійснюється міжнародно-правове регулювання дотримання прав людини в правоохоронній діяльності стосовно затриманих осіб з іноземним громадянством?

5. Як реалізується міжнародний захист прав уразливих груп населення (зокрема мігрантів, біженців та шукачів притулку) під час визначення їхнього цивільно-правового статусу?

6. Як правовий статус суб'єктів транскордонних відносин співвідноситься з міжнародним принципом недискримінації та рівності перед законом?

Тема 4. Право власності у міжнародному приватному праві

Мета: засвоєння знань про правовий режим майна, колізійні питання права власності та міжнародні стандарти захисту права на мирне володіння майном.

Питання для обговорення:

1. Які колізійні принципи та формули прикріплення визначають право власності в міжнародному приватному праві?

2. Яку специфіку мають речові права на рухоме й нерухоме майно та як регулюється право власності в міжнародному приватному праві щодо майна, яке перебуває в дорозі?

3. Які колізійні та матеріально-правові вимоги висуваються до укладення, форми та чинності такої підстави набуття майна, як правочин в міжнародному приватному праві?

4. Як саме реалізується міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів у контексті недоторканності приватної власності та захисту від незаконного вилучення майна?

5. Як норми про захист іноземних інвестицій взаємодіють із міжнародними стандартами захисту права на майновий інтерес?

6. Які особливості мають позадоговірні зобов'язання та як саме регулюються зобов'язання з заподіяння шкоди у міжнародному приватному праві (делікти) з іноземним елементом?

Тема 5. Право на повагу сімейного життя у міжнародному приватному праві

Мета: формування знань про правове регулювання шлюбно-сімейних відносин з іноземним елементом та захист права на повагу до приватного і сімейного життя.

Питання для обговорення:

1. Які матеріальні та колізійні питання, що регулює спадкове та сімейне право, виникають під час укладення й розірвання транскордонних шлюбів?

2. Як через спадкове та сімейне право визначається особистий і майновий статус подружжя різної державної належності та правовий режим шлюбного договору?

3. Які особливості захисту прав дитини, визначення її походження та стягнення аліментів передбачає сучасне спадкове та сімейне право?

4. Як у випадках міжнародного усиновлення або незаконного переміщення дітей реалізується захист прав людини в рамках Ради Європи?

5. Як стаття 8 Європейської конвенції з прав людини забезпечує право на повагу до сімейного життя в транскордонних відносинах?

6. Як здійснюється міжнародний захист прав уразливих груп населення, зокрема дітей та жінок, у сфері транскордонних сімейних конфліктів?

Тема 6. Право на спадщину в міжнародному приватному праві

Мета: засвоєння знань про правове регулювання спадкових відносин з іноземним елементом, види спадкування та транскордонний захист прав спадкоємців.

Питання для обговорення:

1. Які колізійні принципи визначають спадкове та сімейне право під час оформлення спадкування за законом і за заповітом з іноземним елементом?

2. Яку специфіку має спадкування нерухомості за кордоном та захист обов'язкової частки у спадщині через призму інституту спадкове та сімейне право?

3. Як забезпечується захист прав людини в рамках ЄС під час оформлення транскордонних спадкових прав громадян держав-членів Європейського Союзу?

4. Яку роль відіграє міжнародне співробітництво в сфері нотаріату при верифікації заповітів та видачі свідоцтв про право на спадщину з іноземним елементом?

5. Як через міжнародне співробітництво в сфері нотаріату реалізуються вимоги Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (апостиль)?

6. Як гармонізація спадкового права різних держав впливає на загальний захист майнових інтересів членів сім'ї померлого?

Тема 7. Право на гідні умови праці в міжнародному приватному праві

Мета: формування знань про правове регулювання трудових відносин з іноземним елементом та міжнародно-правові стандарти забезпечення гідних умов праці.

Питання для обговорення:

1. Як будується правове регулювання трудових правовідносин з іноземним елементом щодо статусу іноземних працівників в Україні та українців за кордоном?

2. Які колізійні формули прикріплення та межі принципу автономії волі сторін визначає правове регулювання трудових правовідносин з іноземним елементом?

3. Які особливості має правове регулювання трудових правовідносин з іноземним елементом стосовно праці дистанційних працівників та мобільних спеціалістів?

4. Як соціальний та пенсійний захист трудящих-мігрантів забезпечується через захист прав людини в рамках ЄС та конвенції МОП?

5. Як колізійні норми національного законодавства взаємодіють із міжнародними стандартами безпеки та забезпечення права на гідні умови праці?

6. Як у процесі захисту прав працюючих мігрантів реалізується захист прав людини в рамках Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ)?

Тема 8. Право на інтелектуальну власність у міжнародному приватному праві

Мета: засвоєння знань про правовий режим та колізійно-правове регулювання авторських, суміжних та патентних прав у транскордонному просторі.

Питання для обговорення:

1. У чому виявляється конфлікт між територіальним характером прав на інтелектуальну власність та екстериторіальним характером їх використання в мережі Інтернет?

2. Які колізійні принципи та міжнародні конвенції забезпечують захист авторських, суміжних та промислових прав за кордоном?

3. Яку юридичну природу має ліцензійний правочин в міжнародному приватному праві, угоди про франчайзинг та передачу технологій з іноземним елементом?

4. Як норми міжнародних угод (Бернської, Паризької конвенцій, TRIPS) кореспондують із загальними принципами захисту права на майновий інтерес?

5. Як здійснюється захист культурних цінностей та авторських прав під час реалізації програм, що охоплює захист прав людини в рамках Ради Європи?

6. Які особливості захисту прав авторів та винахідників передбачає регіональний захист прав людини в рамках організації американських держав?

Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж

Мета: формування знань про правову природу, види, порядок створення та діяльності міжнародного комерційного арбітражу, а також виконання його рішень.

Питання для обговорення:

1. Як співвідносяться між собою міжнародний цивільний та арбітражний процес у контексті захисту прав та інтересів учасників міжнародного бізнесу?

2. Які особливості мають арбітражні угоди, порядок розгляду спорів та визначення арбітрабельності в рамках інституту міжнародний цивільний та арбітражний процес?

3. Який нормативний порядок визнання та виконання іноземних судових та арбітражних рішень регулює міжнародний цивільний та арбітражний процес в Україні?

4. Як діяльність арбітражних інституцій та транскордонне судочинство співвідносяться із загальним правом людини на справедливий судовий розгляд?

5. Як стандарти доступу до правосуддя та процесуальні права сторін забезпечує захист прав людини в рамках Ради Європи?

6. Які особливості захисту процесуальних прав іноземних інвесторів та підприємців гарантує захист прав людини в рамках ЄС?

Тема 10. Практика Європейського суду з прав людини у міжнародному приватному праві

Мета: засвоєння знань про роль, значення та механізми застосування практики Європейського суду з прав людини під час вирішення спорів у сфері міжнародного приватного права.

Питання для обговорення:

1. Яке місце посідають рішення ЄСПЛ, коли здійснюється застосування колізійних норм та тлумачення застереження про міжнародний публічний порядок?

2. Як практика ЄСПЛ впливає на транскордонні сімейні, спадкові та майнові спори іноземних фізичних та юридичних осіб?

3. Які специфічні регіональні стандарти захисту прав людини у приватних відносинах встановлює захист прав людини в рамках арабських держав?

4. За якими критеріями та правовими підходами здійснюється захист прав приватних осіб та сімейних інтересів через захист прав людини в рамках Африканського Союзу?

5. Які особливості та нормативні акти регулюють захист інтересів та захист прав людини в рамках Асоціації держав Південно-Східної Азії?

6. Як рішення ЄСПЛ та інших регіональних судів забезпечують процесуальні права сторін, коли розглядається міжнародний цивільний та арбітражний процес?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття та сутність міжнародного приватного права	6	12
2	Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	8	12
3	Тема 3. Суб'єкти міжнародного приватного права	8	12
4	Тема 4. Право власності у міжнародному приватному праві	8	12
5	Тема 5. Право на повагу сімейного життя у міжнародному приватному праві	8	12
6	Тема 6. Право на спадщину в міжнародному приватному праві	8	14
7	Тема 7. Право на гідні умови праці в міжнародному приватному праві	8	14
8	Тема 8. Право на інтелектуальну власність у міжнародному приватному праві	8	12
9	Тема 9. Міжнародний комерційний арбітраж	8	12
10	Тема 10. Практика ЄСПЛ у міжнародному приватному праві	8	12
Усього годин		78	124

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни *«Міжнародне приватне право та захист прав людини»* є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток компетентностей, формування здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно опановувати теоретичні й практичні знання, що спрямовані на поглиблене опрацювання сучасних підходів до правового регулювання предметної сфери.

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання домашніх завдань; підготовки доповідей, рефератів, есе з визначених тем; робота як з нормативно-правовими актами національного законодавства, так і з міжнародно-правовими актами; доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів; робота з інформаційними мережами; опрацювання додаткової спеціалізованої літератури; складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення, вирішення тематичних кросвордів.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Підготуйте аналітичний огляд принципів міграційного права з урахуванням новітніх змін законодавства України та європейських стандартів.

Варіант 2.

Підготуйте реферат про підстави набуття правового статусу іноземця в Україні та особливості реалізації прав і обов'язків обраної категорії осіб.

Варіант 3.

Підготуйте аналітичний огляд міжнародних угод та стандартів ЄС у сфері управління міграційними процесами та їх імплементації в Україні.

Варіант 4.

Підготуйте аналітичний есей про стандарти захисту прав шукачів притулку, біженців та осіб, які потребують додаткового захисту в Україні.

Варіант 5.

Підготуйте огляд судової практики щодо захисту житлових, соціальних та майнових прав внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану.

Варіант 6.

Підготуйте аналітичний огляд законодавства та практики працевлаштування іноземців в Україні або трудової міграції українських громадян за кордон.

Варіант 7.

Підготуйте огляд проблем доказування та кваліфікації правопорушень у сфері нелегальної міграції з аналізом одного судового рішення.

Варіант 8.

Підготуйте аналітичний огляд механізмів примусового повернення та примусового видворення іноземців, включаючи аналіз практичного прикладу.

Варіант 9.

Підготуйте огляд правового статусу та механізмів захисту осіб, які постраждали від торгівлі людьми, у контексті норм міжнародного та національного права.

Варіант 10.

Підготуйте аналітичний огляд рішення ЄСПЛ щодо свободи пересування, видворення іноземців або захисту прав мігрантів, яке вплинуло на практику України.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць із захисту прав людини і міжнародного приватного права обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Розкрийте міжнародно-правові стандарти захисту права власності іноземних інвесторів у сучасних умовах.
2. Охарактеризуйте основні тенденції правового регулювання транскордонної праці та захисту трудящих-мігрантів.

Варіант 2.

1. Проаналізуйте роль застереження про міжнародний публічний порядок у захисті фундаментальних прав людини.
2. Розкрийте сутність юрисдикційного імунітету держави та правовий статус її власності за кордоном.

Варіант 3.

1. Розкрийте особливості визначення особистого закону та цивільної правосуб'єктності іноземних юридичних осіб.
2. Охарактеризуйте колізійно-правові питання укладення шлюбу та визнання його правових наслідків з іноземним елементом.

Варіант 4.

1. Проаналізуйте міжнародні механізми захисту прав дітей та правові наслідки їхнього незаконного транскордонного переміщення.
2. Розкрийте особливості спадкування нерухомого майна, розташованого за кордоном, та колізійні принципи його регулювання.

Варіант 5.

1. Розкрийте специфіку колізійно-правового регулювання авторського права і суміжних прав у всесвітній мережі Інтернет.
2. Охарактеризуйте правову природу, форму та юридичну чинність арбітражної угоди в міжнародному комерційному арбітражі.

Варіант 6.

1. Проаналізуйте вплив прецедентної практики Європейського суду з прав людини на захист майнових прав іноземців.
2. Розкрийте сутність принципу автономії волі сторін під час вибору права в міжнародних трудових договорах.

Варіант 7.

1. Розкрийте порядок визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу з урахуванням європейських стандартів.
2. Охарактеризуйте колізійні питання захисту обов'язкової частки у спадщині членів сім'ї померлого.

Варіант 8.

1. Проаналізуйте правове регулювання та умови захисту прав дистанційних працівників у міжнародному приватному праві.
2. Розкрийте зміст права на повагу до приватного і сімейного життя під час розірвання транскордонних шлюбів.

Варіант 9.

1. Розкрийте особливості правової охорони об'єктів промислової власності за кордоном та дію принципу міжнародного пріоритету.
2. Охарактеризуйте специфіку правового регулювання речових прав на майно, що перебуває в дорозі (*res in transitu*).

Варіант 10.

1. Проаналізуйте механізми захисту процесуальних прав сторін та забезпечення справедливого судового розгляду в транскордонних цивільних спорах.
2. Розкрийте сутність дуалізму джерел міжнародного приватного права та роль міжнародних торговельних звичаїв.

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Що становить предмет, метод та внутрішня система міжнародного приватного права як комплексної юридичної галузі?
2. Як саме колізійний та матеріально-правовий методи регулювання взаємодіють під час вирішення транскордонних приватноправових спорів?
3. Які особливості має система джерел міжнародного приватного права та у чому виявляється її дуалізм?
4. Яке юридичне місце посідають міжнародні торговельні звичаї та акти недержавного регулювання в системі джерел?

5. Які особливості має структура колізійної норми та за якими критеріями класифікуються колізійні прив'язки?
6. Як діє застереження про міжнародний публічний порядок під час обмеження застосування норм іноземного права?
7. Що становить цивільна правоздатність та дієздатність іноземних фізичних осіб у міжнародних приватноправових відносинах?
8. Як саме визначається особистий закон юридичної особи та її правовий статус за межами держави?
9. Які специфічні риси притаманні державі як особливому суб'єкту під час її участі в міжнародних приватноправових відносинах?
10. У чому полягає юридичний зміст інституту юрисдикційного імунітету держави та імунітету її власності за кордоном?
11. Як національні норми про правосуб'єктність іноземців співвідносяться з міжнародним принципом недискримінації та захисту прав людини?
12. Які основні колізійні принципи застосовуються для визначення правового режиму рухомого та нерухомого майна?
13. Як саме здійснюється міжнародно-правове регулювання іноземних інвестицій та ефективний захист прав приватних інвесторів?
14. Які складні колізійні питання виникають під час визначення права власності на майно, що перебуває в дорозі?
15. Як національне колізійне регулювання власності співвідноситься зі стандартами захисту права людини на мирне володіння майном?
16. Які матеріальні та колізійні виклики виникають при укладенні та розірванні шлюбів з іноземним елементом?
17. Як визначається правопорядок, що застосовується до регулювання майнових та особистих немайнових відносин транскордонного подружжя?
18. Які особливості має колізійно-правове регулювання відносин між батьками і дітьми у міжнародному приватному праві?
19. У чому полягає сутність міжнародного усиновлення та які правові механізми захищають права дитини?
20. Які міжнародно-правові інструменти використовуються для ефективної протидії незаконному транскордонному переміщенню та утриманню дітей?
21. Як норми національного сімейного права взаємодіють із міжнародним стандартом права на повагу до сімейного життя?
22. Що становить спадкування з іноземним елементом та які головні колізійні принципи до нього застосовуються?
23. Які особливості має спадкування за законом та за заповітом у сучасному міжнародному приватному праві?
24. У чому полягає специфіка колізійно-правового регулювання спадкування нерухомого майна, яке розташоване на території іноземної держави?
25. Які правові механізми захисту обов'язкової частки у спадщині членів сім'ї померлого існують у міжнародній практиці?
26. Як саме співвідноситься спадкове право різних держав у контексті забезпечення майнових прав уразливих категорій спадкоємців?
27. Що становить поняття міжнародних трудових відносин та які особливості має правовий статус трудящих-мігрантів?
28. Які колізійні принципи використовуються для визначення права, що регулює умови міжнародного або транскордонного трудового договору?
29. Як діє принцип автономії волі сторін під час вибору права в міжнародних трудових відносинах?
30. Які особливості має правове регулювання праці дистанційних працівників та мобільних спеціалістів у цифровому просторі?

31. У чому полягає зміст соціального та пенсійного захисту громадян, які працюють за межами своєї держави?
32. Як колізійні норми трудового права взаємодіють із міжнародними стандартами безпеки та забезпечення гідних умов праці?
33. У чому виявляється конфлікт між територіальним характером прав інтелектуальної власності та екстериторіальним характером їх використання?
34. Які колізійні принципи застосовуються до захисту авторського права і суміжних прав у всесвітній мережі Інтернет?
35. У чому виявляються особливості правової охорони об'єктів промислової власності та патентних прав за кордоном?
36. Які специфічні риси притаманні міжнародним ліцензійним договорам та угодам про франчайзинг з іноземним елементом?
37. Як визначається право, що застосовується до договорів у сфері інтелектуальної власності за відсутності вибору сторін?
38. Як національні колізійні системи взаємодіють із міжнародними конвенціями у сфері глобальної охорони інтелектуальних прав?
39. Що становить поняття, юридична природа та види міжнародного комерційного арбітражу як альтернативного способу вирішення спорів?
40. Які особливості має арбітражна угода, її письмова форма, зміст та юридична чинність для сторін договору?
41. З яких етапів складається арбітражний розгляд спорів та як визначається арбітрабельність конкретної категорії цивільних справ?
42. Який порядок визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу встановлений у законодавстві України та міжнародних конвенціях?
43. Як діяльність міжнародних арбітражних інституцій співвідноситься із фундаментальним правом людини на справедливий судовий розгляд?
44. Яке процесуальне місце посідають рішення Європейського суду з прав людини в системі регулювання міжнародних приватних відносин?
45. Як саме прецедентна практика ЄСПЛ впливає на сучасне тлумачення застереження про міжнародний публічний порядок?
46. Які особливості розгляду ЄСПЛ справ, пов'язаних із транскордонними сімейними та гострими спадковими майновими спорами?
47. Як через рішення ЄСПЛ реалізується захист права власності іноземних фізичних осіб та міжнародних компаній?
48. У чому виявляється вплив практики ЄСПЛ на забезпечення процесуальних прав сторін у транскордонних цивільних процесах?
49. Які механізми захисту прав людини застосовуються під час визначення міжнародної підсудності у цивільних справах?
50. Які правові підстави існують для відмови у визнанні та виконанні рішень іноземних судів в Україні?

14. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); практичний, пошуковий метод.

15. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право та захист прав людини» використовуються такі методи оцінювання:

для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

16. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право та захист прав людини» є підсумковий контроль – екзамен.

17. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Міжнародне приватне право та захист прав людини» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право та захист прав людини» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

19. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Міжнародне приватне право та захист прав людини» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

20. Рекомендована література

1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950р. та додаткові протоколи, рат. Законом України від 17.07.1997 р. (зміни в назві конвенції згідно Закону України від 09.02.2006р.) // Офіційний вісник України. 2006. №32. Ст. 2371. // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
2. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
3. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОП Голембовська О.О., 168 с.
4. Міжнародне приватне право : підручник / за ред.: В. П. Жушман, І. А. Шуміло. – Х. : Право, 2016. – 320 с.

5. *Міжнародне приватне право. Загальна частина : підручник / ред.: А. С. Довгерт, В. І. Кисіль. – К. : Алерта, 2017. – 376 с.*
6. *Міжнародне приватне право: підручник / [Є.М. Білоусов, І.М. Жуков, В.В. Комаров, І.В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. Є.М. Білоусова, І.В. Яковюк. Харків: Право, 2021. 408 с.*
7. *Остапенко Ю.І. Право СОТ. Курс лекцій. Харків : Право. 2021.192*
8. *Основи міжнародно-правових стандартів прав людини : навч.-метод. посібник / за ред. О. В. Бігняка. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 168 с.*
9. *Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варуц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета- Принт», 2021. 404 с.*
10. *Строїд Т.Л. Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Київ: Право, 2019. 310 с.*